

عنوان: بررسی میزان و موانع انجام غربالگری سرطان پستان در ایران و جهان

نویسندگان: حبیبه صالحی عالی، پوران اخوان اکبری، فریده مصطفی زاده

نویسنده مسئول: حبیبه صالحی عالی

وابستگی سازمانی: مربی، کارشناس ارشد مامایی، گروه مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

ایمیل: salehihabibeh@yahoo.com

زمینه و هدف: سرطان پستان شایعترین و اولین علت مرگ در زنان را تشکیل می دهد. (۱) سن ابتلا به سرطان پستان در ایران ده سال کمتر از دیگر کشورهاست. (۲) (غربالگری اولین قدم اساسی در مراحل تشخیص زودرس و درمان سرطان پستان است) (۳) (و این مطالعه به منظور بررسی میزان و موانع انجام غربالگری سرطان پستان انجام شد. مواد و روشها: این مطالعه با بررسی مقالات (۱۴) مقاله خارجی و (۱۰) مقاله داخلی (وسایت های Elsevier، PubMed و... و نیز منابع موجود در این زمینه صورت گرفته است.

یافته ها: در مطالعات مختلف انجام شده در مورد میزان غربالگری، آگاهی و نگرش و موانع انجام آن در صدهای متفاوتی به چشم می خورد. مطالعه مختاری در تبریز میزان خودآزمایی پستان (BSE) را ۵۲٪، معاینه کلینیکی پستان (CBE) را ۱۰٪، و ماموگرافی را ۲۶٪ گزارش نموده است. ساموئل در افریقا میزان خودآزمایی پستان را ۳٪، میزان معاینه کلینیکی پستان را ۱۲٪ و ماموگرافی را ۲٪ گزارش کرده است. تستان در ترکیه خودآزمایی پستان را ۴۷٪ گزارش نموده است. میسنر در امریکا میزان ماموگرافی بالای ۵۰ سال را ۸۰٪ بیان کرده است. رئیسی میزان آگاهی در زمینه غربالگری ها را ۷۹٪ و میزان نگرش مثبت را ۷۳٪ گزارش نموده است. در پژوهش کشاورز سطح آگاهی و نگرش پائین گزارش شده است و در مطالعه سلیمی در اردبیل نیز میزان آگاهی خوب ۳۳٪ و نگرش مثبت ۷۴٪ گزارش شده است.

نتیجه گیری: طبق نتایج بدست آمده، پائین بودن میزان پوشش برنامه های غربالگری با وجود نگرش مثبت بالا در مطالعات مختلف در کشور نشان دهنده عدم ارائه اطلاعات و آموزش کافی به افراد می باشد. همچنین یافته ها نشان داد که عوامل مختلفی در مورد علت عدم موفقیت در انجام آزمونها به چشم می خورد که مهمترین آنها عبارتند از: سطح آگاهی پایین، ترس از بیمار بودن و عدم احساس ضرورت انجام آن. به نظر می رسد سیستم بهداشتی کشور بعلت مشکلات ساختاری در اجرای برنامه غربالگری موفق نبوده و بهمین دلیل میزان پوشش برنامه غربالگری مناسب نمی باشد. بنابراین می توان با افزایش سطح آگاهی، ایجاد نگرش مثبت و ایجاد دسترسی بهتر زنان در محیط های مختلف قدم بزرگی برای ارتقاء سطح سلامت زنان و بدنبال آن ارتقاء سطح سلامت جامعه و توسعه انسانی و اقتصادی برداشت.

واژه های کلیدی: سرطان پستان، خودآزمایی پستان، معاینه بالینی، ماموگرافی، آگاهی، نگرش، موانع انجام